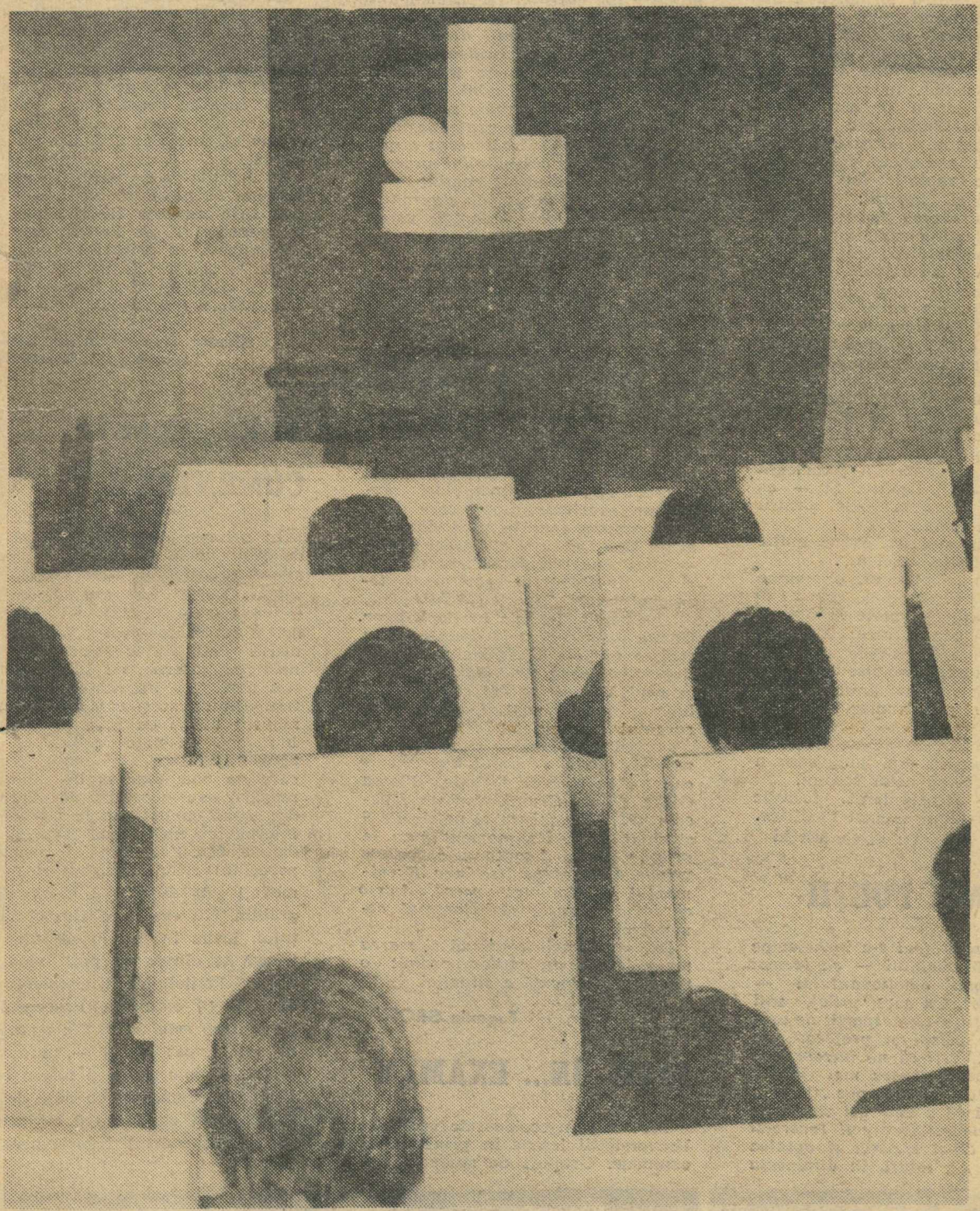
Viața studențească

REVISTA A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI ● 0,50 LEI ● ANUL XII ● NR. 3 (212) ● SÎMBĂTĂ 21.I.1967

Au început examenele
Tuturor studenților, SUCCES!

Viitorii arhitecți în fața planșetei. Fotografia : Emil COJOCARU

PLENARA C. C. AL U. T. C.

Luni 16 ianuarie a.c. s-au desfășurat lucrările Plenarei C.C. al U.T.C.

La plenară au luat parte membri și membri supleanți ai C.C. al U.T.C., membrii Comisiei Centrale de Revizie.

Au participat ca invitați activiști cu muncă de răspundere la C.C. al P.C.R., miniștri, conducători ai unor organizații economice centrale și obștești, activiști din aparatul C.C. al U.T.C., redactori-șefi ai publicațiilor pentru tineret, cadre din conducerea cursului U.T.C. de pe lîngă Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu".

Plenara a dezbătut „Raportul cu privire la sarcinile ce revin Uniunii Tineretului Comunist pentru mobilizarea tineretului din industrie și agricultură la realizarea planului de stat pe anul 1967", prezentat de tovarășul Petru Enache, prim-secretar al C.C. al U.T.C., și „Informarea cu privire la activitatea internațională desfășurată de Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Asociațiilor Studenților din România în anul 1966 și acțiunile stabilite pentru anul 1967".

În cadrul dezbaterilor, vorbitorii s-au referit la răspunderile mari ce revin tineretului din industrie și agricultură în lumina hotărîrilor Plenarei C.C. al P.C.R. din 21—23 decembrie 1966, a indicațiilor prețioase cuprinse în cuvîntul rostit cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R.

În urma dezbaterilor care au avut loc, plenara a adoptat sarcinile care revin U.T.C. în mobilizarea tineretului la înfăptuirea obiectivelor planului de stat pe 1967. De asemenea, plenara a aprobat activitatea internațională desfășurată de Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Asociațiilor Studenților din România, acțiunile internaționale la care vor participa în anul 1967.

La discuție au participat membri ai C.C. al U.T.C., miniștri, precum și alți invitați.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul tovarășul Virgil Trofin, secretar al C.C. al P.C.R.

ÎNFĂPTUIREA UNIRII ȘI TINERETUL STUDIOS

de Constantin C. GIURESCU

Actul de la 24 ianuarie 1859, Unirea Munteniei cu Moldova, înseamnă prima etapă în procesul de integrare a statului modern românesc, proces care, după șase decenii, va duce prin hotărîrea din 1 decembrie 1918, de la Alba Iulia, la alcătuirea statului național unitar. Dar, la rîndul ei, Unirea de la 1859 nu e decît încheierea unei evoluții multiseculare, concluzia normală, inevitabilă, a sentimentului de unitate ca popor, cu aceeași limbă, cu aceleași obiceiuri și instituții, cu aceeași viață economică pe care le aveau românii din fosta Dacie Traiană. Această unitate pe care o simțeau instinctiv plugarii, păstorii, podgorenii, minerii și pescarii din cele trei țări românești — din Muntenia, Moldova și Transilvania — a fost formulată limpede de către cărturarii noștri încă din veacul al XVII-lea. Cronicarul Miron Costin, demonstrînd într-un studiu întreg unitatea și originea latină a românilor, spune în predoslovia sau prefața acestui studiu următoarele : „Biruit-au gîndul să mă apuc de această trudă, să scot lumii la vedere feliul neamului, din ce izvor și seminție sînt lăcuitorii Țării Moldovei și Țării Muntenești și românii" din Ardeal, „că tot un neam și odată descălecați sînt". În secolul al XIX-lea, manifestările cărturărești care arată dorința de unitate națională sînt tot mai frecvente; ele întrebuințează ca denumiri generice pentru a desemna întreg teritoriul național cînd „Dacia", cînd „România". Dacă D. Philippide scrie „Istoria României" și „Geografia României" în 1816, doi ani mai tîrziu apare „Istoria vechii Dacii" de Dionisie Fotino. La Iași, în 1840, Kogălniceanu scoate „Dacia literară", pentru ca în 1845, la București, transilvăneanul August Treboniu Laurian și cu munteanul Nicolae Bălcescu să publice „Magazinul istoric pentru Dacia". Trei periodice, în răstimpul 1837—1857, poartă numele de „România" ; în 1861, din nou la Iași, apare o nouă revistă „Dacia". Numele vechiului pămînt al strămoșilor daci capătă un sens politic: realizarea unui stat național care să cuprindă între hotarele lui pe toți românii. Cea dintîi etapă în realizarea acestui program politic are loc în 1859, cînd patriotismul, tenacitatea și tactul politic al luptătorilor de la 1848 știu să biruie toate greutățile și să realizeze Unirea Principatelor. Colonelul Alexandru Ioan Cuza, care dovedise, în însărcinările administrative ce primise, nu numai pricepere și cinste, dar și o deosebită înțelegere pentru suferințele celor mulți și săraci, fu ales la Iași, la 5 ianuarie 1859, în unanimitate, domn al Moldovei. Și tot pe el îl aleseră și deputații Camerei elective din București, iarăși în unanimitate, la 24 ianuarie, domn al Munteniei. Bucuria pentru această dublă alegere a fost deosebită pe întreg cuprinsul pămîntului românesc. Pentru transilvăneni, Cuza ajunge un simbol ; la Sibiu, în 1863, cu prilejul unei reuniuni la reședința lui Șaguna, s-a rostit o cuvîntare în care a fost slăvit Cuza „care a făcut Unirea Principatelor și va mai face încă" ; aluzia la o nouă unire, de data aceasta cu Transilvania, este evidentă.

Sînt binecunoscute marile reforme pe care domnul Unirii, cu concursul sfetnicului său luminat Mihail Kogălniceanu, le realizează, reforme care schimbă viața socială, economică și politică a țării. Mai întîi, în ordine cronologică, secularizarea averilor mînăstirești (13/25 decembrie 1863), secularizare grație căreia un sfert din suprafața țării — exact 25,26% — intră în patrimoniul statului, făcînd să înceteze trecerea peste hotare a unei mari părți a veniturilor produse de această uriașă întindere de pămînt. A urmat apoi, după lovitura de stat (2/14 mai 1864), o nouă lege electorală, lărgind mult dreptul de vot, care pînă atunci fusese apanajul unei minorități bogate — mai ales moșierii — și-i asigurase acesteia, prin intermediul Camerei, conducerea treburilor publice. De cea mai mare însemnătate a fost, la scurt interval (14/26 august 1864) legea rurală care desființa claca sau boierescul și împroprietărea pe țărani pe loturile pe care le lucraseră pînă atunci. Răsunetul

(Continuare în pag. a 5-a)

ÎNTÎIA A EXAMENELOR

PRIMA ZI — PRIMA SERIE LA PRIMUL EXAMEN

16 ianuarie 1967 : prima zi a sesiunii. La Institutul politehnic din București au avut loc 114 examene. Pentru ei, cei din fotografie, a fost primul. Iată-i, prima serie la primul examen (de Geometrie analitică) al anului I Energetică. Înainte de a începe să răspundă, s-au adunat pentru o clipă și au încercat să zîmbească obiectivului fotografic atît cît le permiteau emoțiile. De la stînga la dreapta : Alexandru Albină (6 „cu multă bunăvoință") ; Mariana Alexandrescu (6 „cu indulgență") ; Gheorghe Andrișan (nota 7) ; Gheorghe Albăstroiu (cel mai în vîrstă dintre ei. A terminat liceul în 1954, a lucrat 12 ani în construcții și acum s-a hotărît să-și schimbe profesia, devenind, totodată, inginer. A început cu 8) ; Gabriela Albu (tot 8) ; Fredy Baraf (încă zîmbește. Nu știa că primul examen va coincide cu prima restanță) ; Vasile Acatrinei (al doilea restanțier al seriei) ; Dana Barbu (5 — „cu foarte mare indulgență").

În trei ore, primul examen al primei serii s-a consumat. Această fotografie, care va constitui pentru ei poate o amintire de la începuturile studenției, am dori s-o putem relua și peste cinci ani. Sperăm ca nici unul să nu se piardă pe drum. **Le dorim ca primul succes să fie urmat de altele, ca primul eșec să nu-i descurajeze, ci să-i îndemne spre adevăratele eforturi pe care le cere studenția.**

★

Cele trei caiete și trei carnete. Semăna acest examen, oarecum a liceu. Trebuiau să prezinte caietul de notițe, caietul de seminar, caietul de probleme, buletinul, legitimația de student, carnetul de note. Să sperăm că vigilența determinată de grija prevenirii eventualelor substituiri nu va duce și la solicitarea certificatului de naștere, a livretului militar sau a certificatului de căsătorie (dacă e cazul).

★

Prețuirea fruntașilor. Ne oprim în fața panoului fruntașilor Facultății de chimie industrială. Surpriză : cineva a izbutit să deschidă rama de sticlă și a scris pe chenarul alb care înconjoară fotografia unei studente : „Ești drăguță foc !". După cum se vede, colegii nu pierd nici un prilej ca să-și exprime și în acest fel admirația față de studenții cei mai buni.

★

Randament și pierdere. La examenul de Teoria și practica mașinilor electrice al anului IV A Electrotehnică ies pe rînd un 7, un 8, un 9 și, deodată, în locul 10-lui pe care-l așteptam, un 4. Iulian Dragomir a căzut. A avut un subiect despre „Pierderi și randament la transformator". Randamentul lui a fost egal cu zero și a pierdut examenul.

Andrei BANC

FORMULA... CHIMICĂ A UNUI EXAMEN

...La Facultatea de chimie a Universității bucureștene

— Învață, nu glumă. Parcursese 19 capitole din materie, pe cînd eu eram abia la al 9-lea.

— Și tot acolo ai rămas!

— Mîine se vor lua mulți de 10.

Pronosticuri, pronosticuri. **Se verifică adevărul că pentru unii studenți notele mari nu sînt întîmplătoare.**

★

— La examenul de Sinteză, la anul V, din 17 s-au prezentat 7.

— Tii... la noi 10!

— Se mai pot prezenta în martie, în vară sau... la toamnă.

Dar cu pregătirea lucrării de diplomă, cum rămîne? Dar a examenului de stat? Unii studenți din V încep astfel, o dată cu amînarea primului examen al ultimei lor sesiuni, să-și încilcească ițele absolvirii.

★

Anul V, grupa de specializare în chimie anorganică. Examenul la Structura combinațiilor anorganice. Fără discuție, dificil. Mai întîi, pentru că acest curs reprezintă o introducere concretă în două dintre cele mai moderne capitole ale chimiei anorganice : teoria cîmpului liganzilor (dezvoltată doar în ultimele două decenii) și teoria orbitalilor moleculari (foarte puțin abordată de chimia anorganică). Apoi, pentru că studenții, în asemenea condiții obiective, nu au la dispoziție un curs tipărit. Baza este prelegerea, cărțile în limbi străine și cunoașterea temeinică a problemelor de fizică teoretică, chimie fizică etc.

— Trebuie să facem eforturi, ne spune conf. univ. D. Negoiu, pentru a-i ajuta pe studenți în cunoașterea și înțelegerea chimiei moderne.

— Eforturile însă trebuie să fie bilaterale.

— În unele cazuri sînt.

★

Cojocaru Constanța. Proprietățile părților unghiulare... polinoame... în funcție de valorile unghiului... ecuația lui Schrödinger...

Expune curgător, parcă prea curgător. Dacă ar fi întreruptă ar reuși să-și reia ideea?

— Ce reprezintă integrala...?

— Din punct de vedere fizic înseamnă....

A reușit.

— Vedeți, remarcă satisfăcut profesorul, se vede că înțelege materia. Răspunsul ei nu presupune un calcul, ci un fel de intuiție. Ea a căpătat-o.

Colțea Elena. Unele dintre proprietățile autofuncțiilor. Ce măsurăm, de fapt, în diverse împrejurări? De cine depinde? Ai putea să demonstrezi această funcție?

Curg răspunsurile. Bune. O sincopă.

— Nu prea știu...

— Noi am demonstrat la curs.

— Da.... Parcă îmi amintesc. Da.

Din aproape în aproape se desfășoară demonstrația. Se poate și așa. Cursul n-a fost audiat mecanic. Este important să ai exercițiul deducției.

La notă se adaugă conștiinciozitatea la curs și lucrări.

★

Comănici Mihaela. Tabla plină de formule. Importantă este aplicarea lor la un caz concret. Este o dovadă a temeiniciei înțelegerii. Dialogul lîncezește.

— Treci la subiectul următor.

Cazul vanadiului trivalent într-o combinație complexă... nu i-am luat în considerare pentru că în scara valorilor energetice aceștia nu aduc o contribuție prea mare.

— De ce ai o lucrare slabă?

— Dimineața am luat două valenale.

— De ce ai lipsit de la cursuri?

— Doar la vreo două-trei.

— Nu-i tocmai bine. 6.

★

Donea Viorica. A dat examenul doar pe jumătate : lucrarea scrisă, de 4. Cealaltă jumătate, oralul, după ce a cumpănit o oră-două, în sala de examen, n-a mai dat-o.

— Dar primul subiect este banal!

— Da, dar nu mă pot concentra. E păcat pentru cît am învățat să iau o notă mică!!

G. R.

UN FINAL CON BRIO!

Am nimerit la Medicala I în toiul emoțiilor. O grupă de studenți din anul IV Medicină generală își confruntă forțele cu cea mai dificilă probă a sesiunii, examenul de Medicină internă.

După agitația veselă, punctată de glume, a celor cîțiva studenți din hol s-ar părea că furcile examenului sînt ceva mai blînde decît cele caudine. E drept că Mircea Tulbureanu a avut un caz dificil de diagnosticat, că Eufrosina Popa-Cotoran pare neliniștită de răspunsul ei succint la teorie (dar consistent, doar a luat 10!) și așteaptă să iasă din sală Victor Cotoran, soțul ei, dar aproape toți ochii rîd mulțumiți, ca-n urma unei datorii împlinite pînă la capăt.

Cîteva momente de așteptare. Profesorul examinator, doctor Paul Doczi, meditează asupra răspunsurilor date, le confruntă cu activitatea din cursul semestrului, pentru a înscrie în carnete nota cea mai apropiată de adevăr. Emoțiile așteptării nu exclud glumele :

— Nu m-a durut capul de loc la examenul ăsta.

— Cum să te doară, dacă n-are ce? !

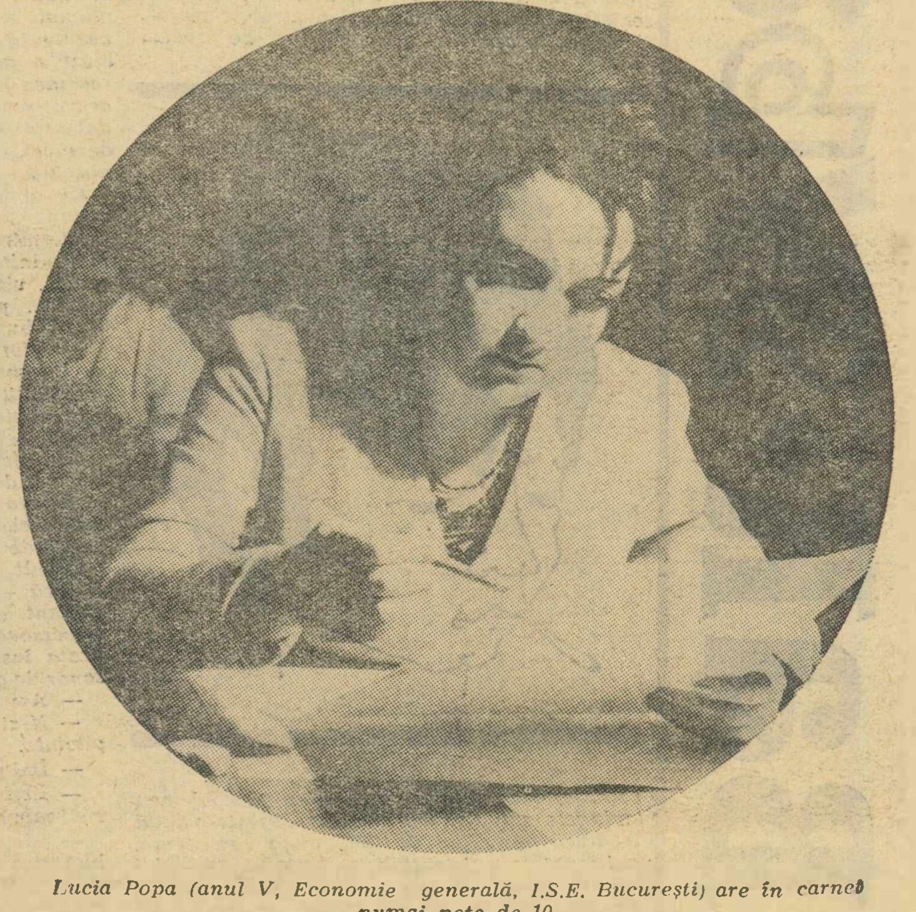
Între timp reușesc să-l întreb pe tovarășul asistent Teodor Pampoiu despre grupa proaspăt examinată. Aflu că s-a prezentat foarte bine la practică datorită interesului acordat externatului în timpul semestrului. Au lucrat matur, din convingere, nu de teama examenului.

Dragostea lor pentru profesie s-a vădit și în afecțiunea pentru bolnavi, cărora în afară de îngrijirea necesară le făceau o serie de servicii. Pentru că profesorul Paul Doczi terminase de împărțit „justiția", îi solicit cîteva aprecieri asupra grupei nr. 1 Medicină generală și a examenului ei. „Zîmbetele studenților sînt îndreptățite. Noi avem o evidență detaliată asupra comportării studenților în clinică. Personal, îi cunosc deoarece îi întîlnesc săptămînal la patul bolnavilor. Lozinca noastră, a medicilor, este : «Experiența trăită», care să dea suport solid teoriei medicale.

Studenții acestei grupe au înțeles importanța practicii în formarea gîndirii medicale. Din punctul de vedere al ontologiei medicale nu avem a le reproșa nimic. S-au comportat excelent".

În notarea examenului predomină 8, s-au dat trei de 10, dintre care doi aparțin soților Cotoran. Examenul a fost apoi sărbătorit de grupă la „bras" (Braseria Universității). Un final con brio.

Silvia SIN

Lucia Popa (anul V, Economie generală, I.S.E. București) are în carnet numai note de 10.

CUZA – PERSONALITATE POLITICĂ EUROPEANĂ

de Vasile NETEA

La 5 şi 24 ianuarie 1859, cînd, prin voinţa maselor, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn al ambelor Principate, atitudinea sa unionistă şi orientarea sa progresistă erau de mult şi temeinic cunoscute, el întruchipînd „marile principii de viaţă ale naţiunii române", despre care vorbea şi A. Rosetti la alegerea sa, fiind, după aprecierea istoricului Xenopol, „omul cel mai potrivit pentru perioada de dezvoltare în care intra atunci poporul român".

Această opinie nu era numai a tovarăşilor săi de luptă, care, urmînd voinţa poporului, i-au oferit coroana lui Ştefan cel Mare şi cea a lui Mihai Viteazul, sau a unor cărturari români ca D. Bolintineanu şi A.D. Xenopol, ci şi a unor importanţi diplomaţi şi istorici străini. „Pentru întiia oară în Moldova — scria consulul Franţei, Victor Place, îndată după alegerea de la 5 ianuarie — s-a săvîrşit o alegere fără să se cheltuiască un ban... Alegerea lui Cuza este biruinţa deplină a ideilor unioniste şi liberale asupra vechiului sistem de corupţie". *Aceleaşi ecouri răsunau şi în presa din Paris care, după alegerea lui Cuza ca domn al ambelor Principate, îşi amintea de studentul moldovean ce venise cu 25 de ani mai înainte în capitala Franţei avînd un nume necunoscut. „Astăzi — scria la 5 martie 1859 una din marile reviste franceze — numele său este luminat de un imens renume. Aceasta, adăuga revista, pentru că între destinul studentului şi acela al domnitorului, providenţa a aşezat naşterea sau mai curînd deşteptarea unui popor. Omul este în fruntea naţionalităţii române care s-a trezit printr-un sublim efort ; simbol al unei mari idei, el atrage privirile Europei şi de alegerea sa la tron se leagă speranţe cărora viitorul le aparţine". La 14 octombrie, H.L. Bulwer, ambasadorul Angliei la Constantinopol, după ce avusese o întrevedere cu domnul român, îi scria lordului Russel următoarele :* „Domnitorul român este un om care iese din comun". *Istoricul francez Paul Henry, publicînd acum cîteva decenii o carte asupra domnitorului Cuza —* L'Abdication du Prince Cuza et l'avènement de la dynastie des Hohenzollern au trône de Roumanie (1930) *— vorbea cu mult entuziasm despre „marele domnitor", prin curajul şi iscusinţa căruia s-a pus „piatra de temelie" a României unite. Calităţile sale de patriot şi de fin diplomat sînt relevate şi de istoricul american T. W. Riker, autorul unei importante lucrări despre formarea României moderne —* The Making of Rumania *(1931) — care, deşi de pe o poziţie critică, relevă „subtilitatea politică în care excela" Alexandru Ioan Cuza, bogatele „resurse ale ingeniozităţii sale", demnitatea şi „tăria de caracter" arătate faţă de diplomaţii străini — demnitate care, după aprecierea istoricului american, a pus deseori la grele încercări pe „slugile puterilor străine".*

Cuza, în viziunea lui T. W. Riker, e prezentat ca o „personalitate atrăgătoare", „bărbat curajos", dotat cu „sînge rece", cu o „judecată şi o energie vrednice de toată lauda", fiind un adevărat „purtător de cuvînt al poporului său". Neîndreptăţite sînt însă aprecierile lui Riker atunci cînd încearcă să stabilească o comparaţie între Alexandru Ioan Cuza şi Iosif al II-lea, împăratul Austriei, afirmînd că domnitorul român „avea ceva din trăsăturile lui Iosif al II-lea" şi voia să introducă cultura Apusului „într-o ţară înapoiată", fără a dispune însă şi de „energia neobosită" a acestuia. Paralelismul, atît din punct de vedere al temperamentului celor două personalităţi, cît şi al realităţii istorice, precum şi concluzia adoptată sînt departe de a se putea accepta. Cuza nu putea împărtăşi concepţiile politice ale împăratului habsburg fiindcă acesta îşi întemeia domnia pe puterea principilor şi a conţilor feudali, în timp ce domnul român şi-a consacrat întreaga acţiune de guvernare eliberării, luminării şi întăririi ţărănimii asuprite. Atunci cînd iobagii din Transilvania, în frunte cu Horia, Cloşca şi Crişan, s-au ridicat împotriva puterii feudalilor, Iosif II, „despotul cel luminat", n-a şovăit — pentru a-şi atrage încrederea acestora — să condamne pe răsculaţi la cea mai năprasnică execuţie, în timp ce Alexandru Ioan Cuza, cu riscul constituirii împotriva sa a monstruoasei coaliţii burghezo-moşiereşti, care la 11 februarie 1866 avea să-l şi detroneze, a realizat cea dintîi împroprietărire a clăcaşilor din patria sa. Horia, reprezentantul iobagilor din Transilvania, a murit sub roata lui Iosif al II-lea, în timp ce Moş Ioan Roată, purtătorul de cuvînt al ţărănimii moldovene în Divanul ad-hoc de la Iaşi, a primit pe obrajii pălmuiţi de boierimea exploatatoare dulcea sărutare a Domnului ţării.

Nici în ceea ce priveşte caracterizarea tendinţelor culturale ale lui Cuza aprecierea lui Riker nu este mai îndreptăţită. Nu cultura Apusului voia să o introducă Alexandru Ioan Cuza în România unită, ci cultura necesară unui popor încătuşat de lanţurile feudalismului intern şi ale stăpînirilor străine.

„Cuza — afirmă profesorul Constantin C. Giurescu în recenta monografie consacrată marelui domn, care este în acelaşi timp şi cea mai cuprinzătoare expunere asupra vieţii sale — a fost în fond un mare revoluţionar al poporului român; a urmărit statornic îndeplinirea programului revoluţionar de la 1848 şi a contribuit în chip esenţial la îndeplinirea unor puncte principale ale acestui program".

La sfîrşitul unei domnii tot aşa de scurte ca şi a lui Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza, prin patriotismul şi realizările domniei sale, lăsa posterităţii amintirea unui domn glorios, devotat mai presus de toate patriei şi poporului român.

ÎNFĂPTUIREA UNIRII ŞI TINERETUL STUDIOS

(Urmare din pag. 1)

acestei legi în ţară fu imens; dovadă nenumăratele mesaje, adrese, scrisori şi telegrame trimise de pretutindeni de ţărănime.

Deşi mai puţin amintite — în comparaţie cu cele precedente — şi de un răsunet mai mic, dar deosebit de însemnate prin consecinţele lor, au fost înfăptuirile şcolare din cei şapte ani de domnie a lui Cuza. Întemeierea Universităţii din Iaşi (1860) şi a celei din Bucureşti (1864), întemeierea Conservatoriilor, a Şcolilor de bele-arte, a Şcolii de silvicultură, întemeierea a diferite şcoli secundare, de băieţi şi fete, în oraşele mai însemnate ale ţării, o nouă lege a învăţămîntului (1864) care a durat mai bine de treizeci de ani, acordarea de burse studenţilor din ţară şi din străinătate, toate aceste înfăptuiri arată marea grijă pe care a avut-o Cuza faţă de şcoală, faţă de tineretul studios.

Ideile domnului Unirii în materie de învăţămînt sînt înfăţişate chiar din primul an, în mesajul la deschiderea Camerei (6/18 decembrie 1859). Arătînd că şcolile înfiinţate prin Regulamentul Organic „nu au realizat nici cum sperările naţiunii" şi exprimîndu-şi convingerea că guvernul său îşi va da „toată silinţa pentru ca instrucţiunea publică să fie graduală şi pusă... la îndemîna tuturor claselor", Cuza subliniază dezideratul ca această instrucţiune „să răspundă la adevăratele... nevoi" ale societăţii româneşti. „Dacă o instrucţiune superioară, cuprinzînd facultăţi de înalt" învăţămînt „ne este folositoare, instrucţiunea elementară şi primară ne este neapărată spre a răspîndi o viaţă nouă în toată ţara". Pe lîngă o facultate de litere, „facultatea de ştiinţe, de drept, de medicină sînt negreşit trebuincioase, dar starea de azi a României şi viitorul ei cer numai decît o facultate de ştiinţă economică şi administrativă, precum şi o facultate de ştiinţă agronomică, industrială şi comercială. Administratori financiari, agricultori, industriali, comercianţi, iată oamenii de care avem mai simţită trebuinţă. Eu doresc — încheie Cuza — ca într-un viitor apropiat, un doctor de agronomie să ajungă în ţară la aceeaşi considerare şi avantaje materiale precum ar putea ajunge un doctor de litere". Acest program realist n-a putut fi realizat decît în parte în prea scurta domnie a lui Cuza ; el dovedeşte însă o pătrunzătoare cunoaştere a nevoilor ţării. Legea învăţămîntului din 1864 a prevăzut, aplicînd programul din 1859, un învăţămînt primar obligator şi gratuit, într-o vreme cînd, în ţări din Apusul Europei, un asemenea învăţămînt nu exista încă.

Grija lui Cuza pentru tineretul studios nu s-a oprit însă la hotarele de atunci ale ţării. Ea a avut în vedere şi pe tinerii români din afara acestor hotare. În ce priveşte pe transilvăneni, de pildă, el a dispus să se acorde burse şi ajutoare tuturor celor ce se adresau fie lui direct, fie miniştrilor săi. Merită să fie relevată petiţia pe care, la 17 august 1864, o înaintează lui Cuza tînărul Ioan Miron, absolvent al Colegiului complet din Blaj şi care venise la Bucureşti să-şi continue studiile. Încercase să obţină un post şi, neizbutind, se adresează capului statului. Petiţia poartă următoarea rezoluţie a lui Cuza : „Recomandăm domnului Ministru al Instrucţiunii Publice, spre a essamina testimoniile scolastice ce posedă petiţionarul şi, încredinţîndu-se de aptitudinea sa şi dorinţa ce esprimă de a învăţa, să-i vie în ajutor, spre susţinere şi încurajare". Pentru alţi doi români transilvăneni, Miron Valentinean şi Stroia Gregoriu, absolvenţi „a şapte clase gimnasiale" şi care, potrivit rezoluţiei, fuseseră primiţi la Şcoala de medicină, face o intervenţie, la 25 septembrie 1864, însuşi directorul şcolii, Carol Davila, omul de încredere al lui Vodă, şi solicită pentru ei „un ajutor special" spre a-şi putea continua studiile la amintita şcoală. Ministrul de resort, N. Kretzulescu, le acordă „cîte galbeni trei pe lună, pe trimestru din urmă al anului corent". Tot Davila intervine la 4 noiembrie 1864 pentru alţi doi „studenţi români din Transilvania şi anume Drăghici C. şi Ratz Augustin", absolvenţi a 8 clase gimnaziale şi bacalaureaţi, care fuseseră, de asemenea, pe baza rezoluţiilor ministeriale, înscrişi „între ceilalţi elevi civili ai şcoalei". În total, zece tineri români transilvăneni urmau la Şcoala de medicină.

Dar solicitudinea lui Cuza şi a guvernului român se întindea şi asupra străinilor care voiau să urmeze în şcolile noastre. La 15 martie 1864, douăzeci şi nouă de fruntaşi bulgari din Svistov trimit domnului Unirii o adresă omagială, arătîndu-şi recunoştinţa lor „pentru simpatia generoasă ce Înălţimea voastră, prea înălţate doamne, şi nobilele vostru popor arată către noi bulgarii şi pentru că aţi binevoit a permite să se primească şi din naţiunea noastră tineri bulgari în Şcoala de medicină din capitala voastră Bucureşti". Amintim şi intervenţia lui Davila pentru „doi studenţi polonezi anume Vilcovoischi Lucian şi Zdanovics Victor, care au urmat cursurile ştiinţei medicale în Şcoala din Moscova, cel dintîi în timp de trei ani şi jumătate..., cel de al doilea doi ani şi jumătate" ; avînd amîndoi „dorinţa de a continua aceste studii în Şcoala de medicină din Bucureşti", roagă să li se dea un ajutor special spre întreţinerea lor. Ministrul răspunde favorabil, acordindu-le „un ajutor de cîte trei galbeni pe lună pe trimestrul din urmă al anului corent".

Grija deosebită pe care a avut-o Cuza faţă de învăţămînt în genere şi faţă de tineretul studios în special constituie unul din marile lui merite. Şi sub acest raport, ca şi sub acela al secularizării averilor mînăstireşti, al desfiinţării clăcii şi împroprietăririi ţăranilor, precum şi al lărgirii dreptului de vot, cei şapte ani de guvernare a domnului Unirii se numără printre cei mai rodnici ai istoriei noastre. Desigur, nu s-a putut realiza tot ceea ce dorea Cuza, tot ceea ce îşi fixase ca program; obligativitatea şi gratuitatea învăţămîntului primar, de pildă, n-au devenit o realitate decît acum, în zilele noastre, cînd pe de o parte numărul învăţătorilor şi al localurilor de şcoală e suficient, iar pe de altă parte manualele şcolare se împart gratis copiilor. Dar atît cît a realizat, date fiind condiţiile şi greutăţile vremii, înseamnă foarte mult. Atunci s-a pus baza temeinică a statului României moderne, care, în 1877, prin jertfa ostaşilor săi, va deveni independent. O altă jertfă şi mai mare, în 1916—1918, va da putinţă fraţilor din Transilvania să-şi exprime limpede şi hotărît, în ziua de 1 decembrie 1918, la Alba Iulia, dorinţa lor fierbinte de a se uni cu „ţara", de a întemeia statul naţional unitar românesc pe care-l realizase — pentru o clipă doar — Mihai Viteazul, la care visaseră Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu şi Alexandru Ioan Cuza.

În acest stat, rezultat al grijii şi jertfei multor generaţii, se desfăşoară astăzi, de întreaga naţiune română, sub conducerea Partidului Comunist Român, o muncă ordonată, sistematică şi stăruitoare, spre a face mai frumoasă, mai puternică şi mai bogată moştenirea înaintaşilor.

ASTRĂ, A STUDENȚILOR, E NOASTRE STUDENȚEȘTI

și în fața conducerii
militeze pentru înlă-

eu cred că există pro-
trebuie să le rezolve în
decanatul în colaborare
— decanatul. Mai ales

cît mai variate, exemplul și influența acestora devenind astfel un factor însemnat în crearea atmosferei de care vorbeam.

Pe de altă parte, este vorba de sarcina ce revine asociației de a sprijini facultatea prin organizarea unor acțiuni comune (cercuri științifice, de exemplu) și prin sesizarea unor ano-

conferința de alegeri din centrul universitar Iași

sociațiile și-au asumat
exclusiv de compe-
or didactice etc. Dele-
evidența absențelor, a
trebuie să-și îndrep-
spre determinarea u-
rii cunoștințelor la un
re toți studenții...

discute cu decanatul,
i, modul cum se pre-
te cursuri și seminarii
care le oferă o fa-
in biblioteci a fondu-
il, a unor cursuri ?).
intervină pentru un
gram defectuos alcă-
timp și prejudiciază
reg an de studiu?

Facultatea de biologie,
us cuvîntul în spriji-
lențești: a arătat, de
cercuri științifice —
microscopie asupra
la curs — este inu-
irului de ore de la-
organizeze în sfîrșit
xcursii de documen-
s-a ținut seama de
viciile administrative
ită reprezentanților

ă, după cîte se vede,
asociație în dome-
rte e vorba de acti-
chemată să le rea-
ționa în primul rînd
are a studenților la
e, asociația are da-
permanentă de stu-
ze o opinie intransi-
lipsa de respect față
area disciplinei uni-
u trebuie uitată da-
fruntași prin forme

malii sau aspecte negative pe care le poate rezolva numai decanatul sau forurile conducătoare ale instituțiilor de învățămînt.

ROXANA COSTACHE: Tot un mod major de abordare a problemelor cred că trebuie să constituie de acum înainte criteriul de bază și în desfășurarea activității celorlalte domenii ale muncii de asociație. Nu o dată am auzit exprimată ideea că la „cultural" și la „social-gospodăresc" lucrurile sînt foarte clare, oamenii știu precis ce au de făcut; prin urmare, direcția fiind stabilită, faceți doar pași înainte în sensul indicat... Aș afirma că și în aceste sectoare „bine definite" este necesară o precizare a opticii.

În domeniul cultural, de pildă, am impresia că studenții nu mai trebuie „culturalizați" in stricto senso — așa cum au tendința unele comisii de resort. Să nu uităm că tinerii au o diplomă de bacalaureat, citesc, merg la spectacole, sînt ancorați într-o activitate intelectuală cotidiană. Trebuie, deci, ca tot ce oferă asociația studentului să corespundă exigențelor intelectuale ale acestuia, preocupărilor lui. Mai mult chiar, asociația trebuie să creeze — evident, antrenînd în aceasta pe studenții înșiși — o atmosferă de efervescență intelectuală, care să determine, la urma-urmei, pe **toți** studenții să aibă preocupări intelectuale, o ținută intelectuală. Repet: cred că adresîndu-ne unor tineri de mult trecuți de vîrsta inițierilor culturale, **trebuie să schimbăm tonul.** Iar dacă am spus că e necesară o „precizare" a opticii, n-am înțeles prin aceasta renunțarea la ceea ce pînă acum asociația și-a propus în sectorul cultural, sportiv ori social-gospodăresc, ci să se atingă scopurile prin mijloace cît mai potrivite.

FORME CU CONȚINUT

CONSTANTIN NEDEA: Am impresia că multe consilii nu se ocupă în suficientă măsură de întărirea responsabilității studenților. Din această cauză își asumă involuntar sarcina de a gîndi în locul tinerilor care le-au ales, de a organiza în locul lor acțiuni. Activitatea asociației, cum s-a arătat aici, a devenit în multe locuri activitatea consiliului, munca în comisii a căpătat caracter de dispecerat: „Avem de îndeplinit azi la ora 15 sarcina de a ține o conferință; tovarășul X din comisia culturală va prezenta conferențiarul și va mulțumi pentru frumoasa expunere... etc., etc."

CORNELIU IONESCU: Categoric, consiliul ales este dator să sesizeze care sînt acele probleme stringente ale asociației la momentul dat, să orienteze organizarea unor activități, să fie sufletul muncii de asociație, impulsul ei, dar nu să-și asume sarcina rezolvării integrale a manifestărilor. Munca de asociație să se facă de către studenți. Numai astfel asociația poate fi peste tot o organizație viabilă.

La noi, la Arhitectură, și cred că experiența aceasta poate fi extinsă, după ce asociația și-a anunțat intenția de a organiza ceva (un carnaval, de pildă), imediat trece la antrenarea întregii facultăți în înfăptuirea manifestării. Se stabilesc responsabilități, se încredințează sarcini: unii au în grijă decorarea sălilor, alții programul artistic, alții aspectele organizatorice. Și fiecare, plin de entuziasm, depune atunci eforturi maxime pentru a confirma încrederea. Acum studenții doresc să fie selecționați în colectivele pe care le întocmim ad-hoc (într-o situație sau alta); e o mîndrie pentru un membru al asociației să poată contribui la buna realizare a acțiunilor. Iar manifestările, bineînțeles în aceste condiții (chiar de „concurență", unde toate ambițiile se strîng pentru a primi din partea colegilor calificativul „excelent"), apar pline de fantezie, deosebite, atrăgătoare...

Să știți că un asemenea stil de muncă ne e propriu și caracterizează nu numai activitatea comisiei culturale. Dacă e vorba de sport, la fel se întîmplă; într-o excursie științifică la fel.

LUCIAN BURLACU: Cel puțin în discutata problemă a „specificului" muncii de asociație se pune astfel un punct pe „i". Procedînd asemeni arhitecților, și poate și altor consilii din țară, în nici un caz nu se va mai ajunge ca o indicație generală a Comitetului Executiv să fie întîlnită exact în aceeași formă la nivelul grupei... iar un plan al unui consiliu de la Politehnică să fie aidoma celui de la Medicină ori Agronomie; astfel încît, dacă le-am amesteca între ele, fără să observe președinții, aceștia nici să nu-și dea seama... Fiecare consiliu, consultînd studenții facultății, va hotărî ce chestiuni frămîntă marea masă, ce doleanțe are; în funcție de ele, va întocmi planul de activitate (care, în acest caz, nu va mai cuprinde frazele notate în grabă la un instructaj, ci realele probleme, specifice colectivului) și va organiza... **realizarea lor,** tot într-un stil propriu colectivului, antrenînd cît mai mulți colegi.

VASILE COTUNA: Dacă vrem într-adevăr ca asociația să fie peste tot cu adevărat a studenților, e obligatoriu să începem a judeca lucrurile cu propriile noastre capete, eliberîndu-ne de un anume formalism în muncă, de o anumită stereotipie și închistare în gîndire.

NICOLAE IRIMIE: Nu mi se pare că avem foarte multe forme neviabile. N-am reușit doar să le facem cunoscute cum trebuie studenților.

VASILE COTUNA: Nu noi hotărîm aici care sînt formele viabile în facultate! Credeți oare că avem dreptul să spunem, fiindcă la I.M.F. s-a bucurat de succes o seară de întrebări și răspunsuri, că serile de întrebări și răspunsuri sînt foarte bune pretutindeni? Consiliile din facultăți să constate ce interesează și ce nu și să elimine acele forme care în facultatea lor nu atrag. Chiar această întrebare aș pune-o: pentru ce în munca de asociație în momentul în care se constată că unele manifestări nu sînt viabile nu se renunță la ele? De ce atîtea și aceleași formații, cercuri culturale, în absolut toate institutele, cînd observăm că la institutele tehnice se bucură de popularitate cercurile tehnice, foto sau muzică, la literatură — cenaclurile, iar la medicină — cercurile de pictură etc.?

GHEORGHE MILEA: În ultimul timp, lucrurile au început să se mai limpezească. Dar s-a crezut că asociațiile sînt „universale" și, ca atare, s-a ținut cu tot dinadinsul ca pe toți inginerii, arhitecții să-i facem buni muzicieni, excelenți poeți, mari critici de plastică. În primul rînd, trebuie să-i ajutăm să devină buni specialiști în mecanică, arhitectură, buni medici. Deoarece însă orice om, în special un tînăr, tinde să nu devină unilateral, îi place să știe și altceva decît formulele matematice sau tratamentul tetanosului, dorește să-și îmbogățească propriile-i cunoștințe într-un domeniu ori altul, să se distreze, să meargă pe munți ori cu șlepul pe Dunăre — organizatorilor le-a revenit și sarcina de a crea climatul favorabil și cadrul propice unor variate manifestări.

VASILE COTUNA: E greșită ideea că o manifestare se ratează dacă la ea participă 50 de studenți absolut interesați de subiect și nu o sală plină de 300 de „mobilizați". Și, firesc, e greșită și ideea că munca educativă se face prin cîte un simpozion pe trimestru la care am adus 1000 de studenți! Nu spun să se renunțe la asemenea simpozioane de amploare. Dar să li se adauge alte forme: întîlniri cu profesori, fără teme stabilite, în cadrul clubului, cum au făcut cei de la I.P.G.G., tradiționalele carnavaluri ale anului V de la Arhitectură, obișnuitele schimburi de opinii între filologi și cei de la Teatru ori între politehnicieni și plasticieni, excursii ale fruntașilor, premiul anului pentru lucrări științifice etc...

STILUL E CONSILIUL

ROXANA COSTACHE: S-au arătat în prezenta discuție cîteva lucruri: problemele muncii de asociație trebuie să fie problemele studenților. Să nu ne mai oprim la lucruri mărunte. Consiliul este fermentul întregii munci de asociație și nu un organ detașat de mase, care preia niște sarcini și le transmite ca pe niște lozinci studenților; este un „mecanism", dar nu nu executor mecanic ș.a.m.d. Aș întreba: de ce s-a crezut, în unele cazuri, pînă în prezent, altfel? Scrie cumva în statutul asociației studenților altceva? Nu! În principiu, nimic din tot ce s-a dezbătut aici nu lipsește din acest statut. Atunci?

Se pare, așa cum cîțiva dintre vorbitori au subliniat, că uneori îndatoririle nu sînt sesizate în esența lor de cei chemați să le traducă în fapte, adică de înseși cadrele pe care le-am ales în consilii, că alteori aceste „cadre", neavînd pasiune pentru munca de asociație, întreprind acțiuni negîndite, uneori cu scopul de a putea „informa" că planul (și acesta transcris după instrucțiuni) s-a înfăptuit ad literam.

Trei sferturi, cel puțin, din tot ce ne propunem să realizăm vor însemna niște reușite dacă la locul potrivit vom avea omul potrivit.

NICOLAE ENE: Ca reprezentanți ai studențimii, acestor activiști nu li se cere numai să **discearnă,** ci, la un moment dat, să **se orienteze** într-o situație (ca, de pildă, cea cu excursiile științifice) și **să argumenteze** un punct de vedere. Dacă am ales oamenii cei mai competenți, avem garanția soluționării; altfel...

ALEXANDRU MELIAN: Există, totuși, un potențial uman, o energie creatoare de nebănuit în viața universitară. Neantrenînd însă întotdeauna cele mai valoroase elemente, nu ne-am format activul de care aveam nevoie. Nici chiar acum, după recentele alegeri, nu ne-am preocupat să atragem în consiliile noastre pe cei mai activi, pe cei mai pricepuți. Iar dacă unii nu corespund, îi vom înlocui prin cei ce merită încrederea unei mase de tineret studios.

ROXANA COSTACHE: În condițiile unei adevărate munci de asociație, mă întreb de ce trebuie Ministerul Învățămîntului să plătească un director de club; de ce în casele de cultură ale studenților să nu mai ai loc de funcționari plătiți, de tot felul de salariați?

NICOLAE IRIMIE: Aș îndrăzni să spun că și căminele ar trebui să treacă în administrația studenților. Comitetul de cămin se poate ocupa foarte bine de sarcinile ce revin acum directorilor educativi; singurul om de care e nevoie e administratorul.

Asociațiile studenților pot, prin propriile lor forțe — fiindcă în rîndul studenților sînt oameni foarte buni, îndrăzneți, capabili — să-și îndeplinească menirea pentru care au luat ființă, să devină mai mult decît pînă acum forul reprezentativ al studențimii.

G. MITROI: Parafrazînd celebra maximă, ajungem la concluzia că stilul este... consiliul. Așa cum s-a arătat, **activitatea asociației** nu va deveni ceea ce trebuie să fie decît atunci cînd **activiștii de asociație** își vor îmbunătăți stilul de muncă. Au fost subliniate aici atributele necesare unui bun activist — pasiune, pricepere de a organiza masa de studenți, inițiativă, hărnicie, prestigiu. Aș adăuga însă două lucruri: 1) cadrele noastre de asociație trebuie să participe **ele însele** la acțiunile pe care le inițiază cu masa de studenți. (Au fost cazuri cînd nu s-a întîmplat astfel și fără îndoială că atît prestigiul lor, cît, mai cu seamă, activitatea respectivă au avut de suferit); 2) instruirea cadrelor de asociație trebuie îmbunătățită radical la toate nivelurile, aș zice. S-a procedat de multe ori superficial, nu s-au tratat problemele specifice muncii în facultățile cu același profil și de multe ori au rămas în necunoștință de cauză (în ceea ce privește sarcinile ce le aveau de îndeplinit) tocmai acei care lucrează direct cu masa de studenți: delegații de an și de grupă, membrii consiliilor pe facultăți.

Probleme sînt multe, pentru că activitatea e bogată, pentru că zilnic apar aspecte noi, iar tovarășii care au răspuns inițiativei noastre cunosc destul de amplu viața de asociație. Este lesne de înțeles, prin urmare, că nu pretindem a fi epuizat cele ce puteau fi discutate pe marginea temei propuse. Cu atît mai puțin am putea pretinde că punctele de vedere exprimate aici ar fi singurele de luat în seamă. Ne-am propus numai să prilejuim un schimb de opinii, pentru a contribui și pe această cale la găsirea celor mai eficiente metode în munca de asociație. Acesta este și motivul care ne face să mai organizăm și în viitor asemenea discuții în jurul mesei rotunde, pe problemele ce se ridică în munca asociațiilor studenților

Opinii universitare

FOLCLORUL MUZICAL — O SECŢIE A CONSERVATORULUI

Este necesară înfiinţarea la Conservator a unei secţii de folclor, care să promoveze cadre pentru îndrumarea formaţiilor populare, a soliştilor vocali şi instrumentişti, a metodiştilor şi folcloriştilor?

Întrebarea aceasta am adresat-o cîtorva cadre didactice, specialişti şi studenţi clujeni, ca urmare a cerinţelor impuse de viaţa cultural-artistică tot mai bogată a ţării. Precum se va vedea, răspunsul prompt şi competent pe care ni l-au dat cei solicitaţi reflectă oportunitatea unei astfel de discuţii.

Dar să dăm cuvîntul participanţilor, care sînt următorii: prof. univ. TUDOR JARDA, conf. IOAN R. NICOLA, lector TRAIAN MIRZA, ILIE TETRADE, dirijorul orchestrei populare a Filarmonicii de stat din Cluj, ION BOCA, inspector principal, studenţii DUMITRU FĂRCAŞ şi PAULINA CIOCMĂREAN.

TUDOR JARDA: Arta populară oferă foarte multe surprize de la creaţie şi pînă la interpretare. Pe lîngă materialul sonor, soliştii şi organizatorii trebuie să fie desăvîrşiţi în ceea ce priveşte bagajul de cunoştinţe despre muzica noastră populară.

Opinez pentru o specializare a unor studenţi talentaţi şi dornici să interpreteze o astfel de muzică. Totuşi, începuturile s-au făcut prin cercul de folclor care, după cîte ştiu, este cercul cu cea mai bogată activitate din Conservatorul clujean. Acum se cere o organizare şi pe plan de învăţămînt, aceasta prin preocupări în cadrul disciplinelor de interpretare, atît vocală cît şi instrumentală.

Consider că este absolut necesară înfiinţarea unei **secţii de instrumente populare.** Nu este o idee originală. Am văzut la unele conservatoare de peste hotare astfel de secţii care dădeau un randament foarte bun. În felul acesta vom putea forma şi orchestre populare de înalt nivel, la fel solişti şi dirijori.

IOAN R. NICOLA: Trebuie să se ştie că solistul este un element de vîrf, de aceea el trebuie să ştie singur cum să-şi aleagă un repertoriu. Acest repertoriu să fie format din cîntece originale, dacă se poate de factură locală. Folclorul nou iarăşi nu trebuie neglijat, e foarte interesant şi frumos. Tematica repertoriului să fie variată.

Aud cîteodată la radio (în ultima vreme se fac multe greşeli de acest fel) cîntece haiduceşti interpretate de femei şi unele cîntece care, deşi sînt potrivite pentru voci feminine — şi textul o arată — sînt cîntate de bărbaţi. Tot la radio mai aud şi cîntece al căror text este interpretat parţial în dialectul adecvat, parţial în stilul pur literar. Ori se cîntă dialectal, ori literar — nu sînt admise în muzica populară astfel de combinaţii. Iar după lansarea unui cîntăreţ trebuie să-l urmărim dacă progresează sau nu. Se impune un progres vocal şi al dicţiunii, chiar în cadrul muzicii populare. Este binevenită o asemenea secţie la conservator, pentru că în felul acesta folclorul nostru muzical ar putea fi prezentat la adevărata sa valoare artistică, evitîndu-se lipsurile de natura celor amintite mai sus.

TRAIAN MIRZA: Conservatorul ar trebui să dea absolvenţi destinaţi caselor regionale de creaţie populară, oameni preocupaţi de culegerea şi valorificarea multilaterală a folclorului muzical din zona în care îşi desfăşoară activitatea.

REP.: Credeţi că o practică de vară organizată, ca acelea din anii universitari 1960 — 1963, ajută pe studenţi în dezvoltarea gustului pentru folclor?

TRAIAN MÎRZA: Nu pot răspunde decît afirmativ. De altfel, tocmai această practică a generat şi interesul deosebit al studenţilor noştri pentru activitatea lor în cadrul cercului ştiinţific de folclor, ca şi în cadrul Casei de cultură a studenţilor — ca solişti îndrumători ai unor formaţii etc. Îmi exprim însă mirarea că ministerul nu consideră utilă această practică şi în prezent.

DUMITRU FĂRCAŞ: Activez ca solist al orchestrei populare a centrului universitar Cluj, dar şi ca dirijor al acestei formaţii studenţeşti, care a obţinut premiul I şi titlul de laureat al Festivalului studenţesc desfăşurat în primăvara anului trecut. Faptul că orchestra populară este formată din studenţi de la Conservator (numai doi sînt de la alte institute) dovedeşte o preocupare serioasă şi în acest domeniu. Dacă ar lua fiinţă o secţie de folclor, sînt sigur că ea nu va duce lipsă de oameni dornici să înveţe nu numai interpretarea, ci şi predarea într-un mod cît mai autentic a minunatului nostru folclor.

ILIE TETRADE: Orchestra noastră resimte de multă vreme lipsa unui folclorist. Deşi îl cerem de mult cu insistenţă, el tot nu mai soseşte. Acest lucru ne-a dus la concluzia că astfel de oameni sînt greu de găsit, sînt adevărate „rara avis". Oare de ce? Cum se fac specializări în diferite domenii, de ce nu ar exista o „**specializare**" şi în domeniul folclorului? Sarcina aceasta îi revine, necondiţionat, instituţiei artistice muzicale, care poate pregăti studenţi talentaţi şi dornici să studieze neîntrecuta artă a cîntecului popular. Spun acest lucru pentru că am observat lipsa folcloriştilor la mai multe orchestre populare din ţară.

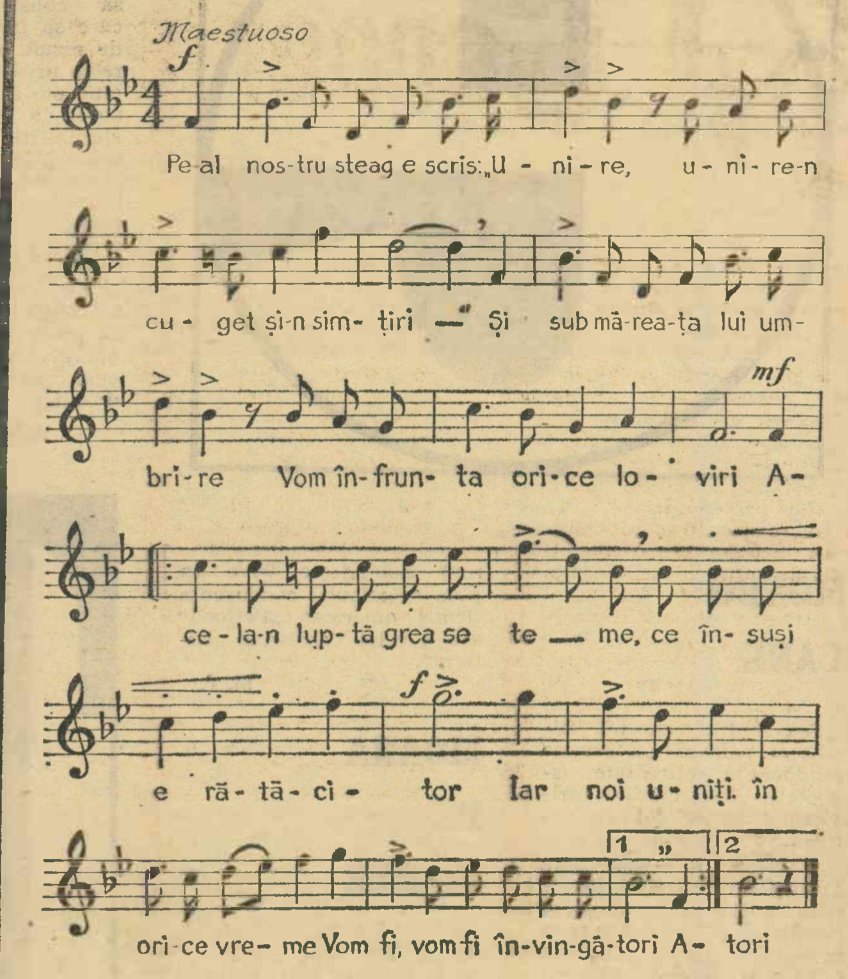
PAULINA CIOCMĂREAN: De cînd sînt studentă, activez şi la Casa de cultură, ca solistă de muzică populară. Trebuie să recunosc că muzica populară m-a ajutat foarte mult, în sensul bogăţiei ritmice pe care o cuprinde şi care te obligă la o continuă desăvîrşire. Muzica populară — este limpede — nu poate fi interpretată cu uşurinţă. Mai întîi trebuie să fii dotat cu voce şi talent, apoi să ştii să-ţi alcătuieşti un repertoriu potrivit şi, bineînţeles, să ai o cultură muzicală. Acest lucru se impune neapărat, pentru că numai aşa te ridici de la stadiul de diletantism la o interpretare artistică creatoare. Aş fi bucuroasă dacă în cadrul Conservatorului nostru ar lua fiinţă o secţie folcloristică, lucru care trebuia făcut mai de mult, pentru ca să avem acum solişti populari cu o pregătire corespunzătoare.

ION BOCA: La nivelul actual la care au ajuns formaţiile artistice de amatori (coruri, tarafuri, fanfare etc.), fără a mai aminti pe cele profesioniste, se impune o „asistenţă" de specialitate, de înaltă calificare. Nu este suficient ca un absolvent al conservatorului să dirijeze un taraf, dacă acest specialist nu a avut preocupări şi nu a studiat cu temeinicie melodiile noastre populare şi stilul lor de interpretare. Deci, nu putem merge pe formula unor dirijori improvizaţi, cum am făcut pînă acum, ci trebuie să păşim mai departe pe o nouă treaptă cu care să începem şi o instruire muzicală sistematică, metodică a artiştilor amatori. Iar studierea folclorului muzical în conservator ar contribui la îmbogăţirea repertoriilor şi în felul acesta s-ar evita banalizarea unor melodii foarte des cîntate pe aproape mai toate scenele din ţară.

Apoi, metodiştii Casei de creaţie şi ai caselor de cultură ar fi adevăraţi specialişti, nu aşa cum e deseori cazul, nişte oameni care nu ştiu de ce să se apuce cînd e vorba de alcătuirea şi pregătirea unui program de muzică populară. Deci, o secţie specială de folclor în cadrul conservatorului este absolut necesară şi ea trebuie să se nască cît mai repede cu putinţă.

Anchetă realizată de D. VÎRTIC din subredacţia Cluj

Steagul nostru

Am înarmat a noastră mînă
Ca să păzim un scump pămînt,
Dreptatea e a lui stăpînă
Şi domn e adevărul sfînt.

Cronica unei premiere cinematografice

Dimineţile unui băiat cuminte

În ciuda cazului aparent extraordinar pe care-l exploatează cineaştii, în ciuda dialogurilor vii şi spirituale uneori, a imaginilor de mare plasticitate şi expresivitate, după exact o oră şi 45 minute de vizionare ai senzaţia că totuşi filmul nu ţi-a spus aproape nimic deosebit, că ai asistat la o lecţie în care profesorul s-a repetat obsedant şi s-a explicat pînă la epuizare. Pentru că Dimineţile unui băiat cuminte **are un aer didactic în care scenaristul, studentul Constantin Stoiciu, elaborează o dezbatere cu caracter etic şi civic a tinerilor care nu ştiu lua hotărîri şi nu reuşesc să se realizeze în viaţă din inerţie, din laşitate.**

Filmului i se pot imputa deficienţe de construcţie, de gradare a conflictului şi de rezolvare a lui. (Dar e „făcut" frumos!). Eşti captivat de felul în care se prezintă eroii, cu un aer teribilist, adolescentin, de relaţiile care se dezvoltă între ei, de experienţele senzoriale şi, mai adînci, psihologice pe care le trăiesc, dar tot căutînd o motivare a gestului pe care-l face Vive — eroul principal — de a se sinucide (aşa cum insinuează cineaştii la început) eroii îşi pierd autenticitatea, se diluează, se melodramatizează, pentru ca, exact în clipa în care conflictul izbucneşte, filmul să devină neinteresant. Cred că din film ar fi putut lipsi multe, foarte multe secvenţe — mai ales spre sfîrşit, care complică şi explică artificial ceea ce s-a întîmplat sau va urma pe ecran.

Am auzit că scenariul a suferit multe intervenţii din afară şi în acest sens pare explicabilă lipsa de autenticitate şi de convingere cu care au fost lucrate unele momente. De fapt aceste intervenţii „din afară" explică foarte multe filme... naufragiate!

Totuşi filmul are meritul de a aborda cu curaj probleme actuale, de rezonanţă etică, ale unei anumite categorii de tineret al zilelor noastre, iar cineaştii au meritul de a fi creat un film modern prin expresie şi uneori prin conţinut. Pentru că filmul e plin de momente frumoase, inspirate, care nu reuşesc însă, în ciuda atenţiei şi artei cu care au fost lucrate, să constituie un film întreg, un film la nivelul unei competiţii internaţionale. Ne ferim prea mult să spunem unele adevăruri şi atunci cînd le spunem, le estompăm cu o migală de artizanat!

Din distribuţie s-a detaşat net interpretul rolului principal — Vive, Dan Nuţu, în acest film mai bine servit de scenariu decît partenera sa Irina Petrescu, alături de care a format un cuplu memorabil în Duminică la ora 6. **Dan Nuţu e un actor modern în adevăratul înţeles al cuvîntului, intuitiv şi cerebral în acelaşi timp, e — cum se spune — o personalitate. Are o mască aparent imobilă, dincolo de care simţi profund frămîntările şi experienţele de viaţă pe care le trăieşte Vive. Dan Nuţu este actorul de film de care avem nevoie! Irina Petrescu pare că interpretează un personaj — Mariana — pe care scenaristul l-a lăsat incomplet, dar o face cu multă inteligenţă şi putere de sugestie. Ion Caramitru e ideal în rolul său. Mariana Mihuţ are umor şi savoare. Carmen Galin, studentă, interpretează un rol episodic, de asemenea neterminat de autor. E expresivă, e spontană, e... interesantă. Iată o actriţă care ar putea să intre mai des în vederile cineaştilor! În atenţia noastră fiind în primul rînd actorii tineri, care constituie speranţele cinematografiei noastre, cerem scuze tuturor actorilor mai vîrstnici care, în general, au creat roluri masive şi esenţiale în spectacol, dar care pe undeva au repetat experienţe mai vechi de teatru şi cinematografie, chiar dacă numele lor sînt: Ştefan Ciubotăraşu, Octavian Cotescu, George Constantin, Mimi Enăceanu, Elena Sereda...** Dimineţile unui băiat cuminte **nu reuşeşte să fie filmul despre tineret pe care îl aşteptam.**

Adrian DOHOTARU

OSTRAVA — PERLA NEAGRĂ A MORAVIEI

Ostrava ne-a întîmpinat cu ceață și umezeală. Să fie oare acesta doar capriciul unei seri de iarnă? Curînd aveam să simțim fumul furnalelor îmbibat de umezeala aerului, ceea ce pentru un oraș industrial constituie o carte de vizită pe care nu poți decît s-o accepți. Cu toate acestea, „atmosfera" a fost de la început plăcută, în contextul de permanentă și gigantică mistuire industrială.

Localnicii fac deseori legătură între asprimea regiunii și firea oamenilor. Cei care vin pentru prima oară pe aceste meleaguri înțeleg însă că specificul acestui colț de țară netezește asperitățile caracterului, iar compensațiile zbucnesc nebănuit în zîmbetul sincer și inima deschisă a locuitorilor lui. Ne-am convins de aceasta de la început și din ce în ce mai mult în zilele următoare. Revelatoare în acest sens a fost mai ales vizita la Uzina siderurgică din Trinec, cea mai mare de acest fel din întreaga republică, avînd o producție anuală de 2,5 milioane tone metal. Uzina este un adevărat oraș incandescent, în care lucrează 22.000 de muncitori, dintre aceștia un sfert fiind tineri. Comitetul C.S.M. (Uniunea Tineretului Cehoslovac) din uzină a organizat un club al inginerilor în scopul rezolvării unor probleme tehnice strict legate de producție Bilanțul unui an de activitate reprezintă economii în valoare de două milioane de coroane. După construirea casei de cultură a tineretului, pentru care întreprinderea a făcut investiții destul de mari, se vor organiza și unele activități cultural-sportive mai însemnate. Deocamdată...

Călătoria prin aceste locuri s-a țesut apoi între Ostrava și Frenstat, prin Hukwaldy — cătunul natal al compozitorului Ianacek, autorul muzicii pentru Cîntecele sileziene scrise de bardul popular Petr Bezruc; între Ostrava și noul ei cartier, Poruba — de fapt Ostrava nouă, cu aproximativ 20.000 de locuitori; între Ostrava și Olomouc, leagănul unei universități cu vechi tradiții în învățămîntul medical și filozofic.

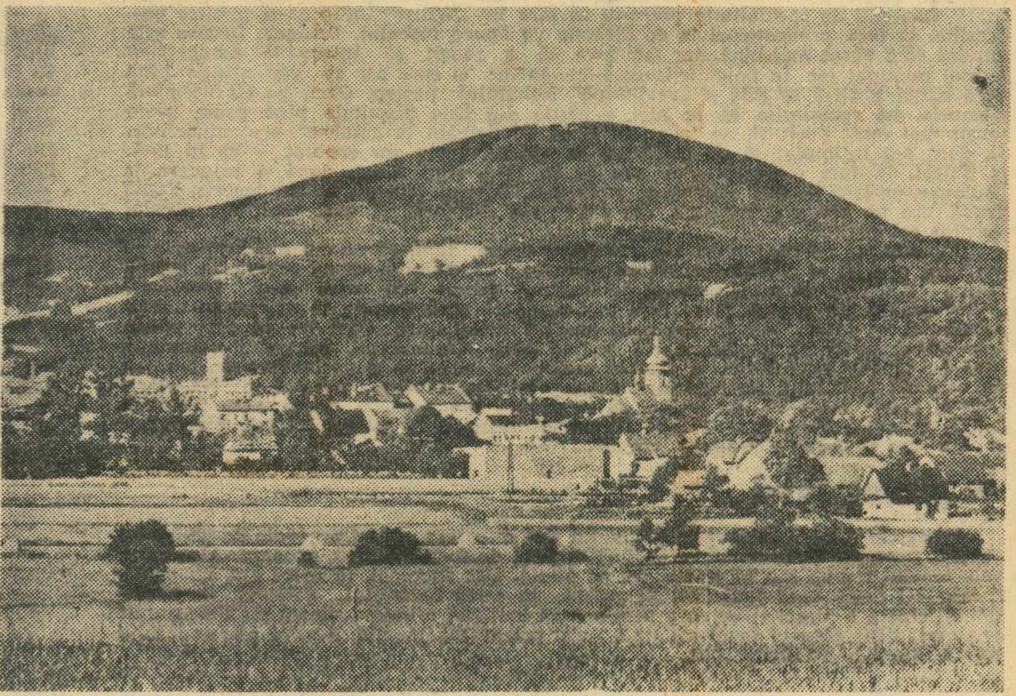
In inima Ostravei se află însă — firesc — Institutul de mine și geologie, la ale cărui facultăți (Mine și geologie, Metalurgie, Utilaj) studiază 2400 de tineri. Mulți dintre ei sînt fii de mineri și siderurgiști din regiune, ceea ce explică atracția lor pentru acest institut. Candidații la admitere vin cu pregătire diferită: unii sînt absolvenți ai școlilor profesionale, alții ai liceelor, iar alții vin direct din producție. Iată cum se explică deci că în primii ani de studiu părăsesc institutul cca 50% din cei care l-au început. „Cu cei rămași putem lucra la alt nivel, spunea profesorul docent Iaroslav Voropinov, șeful catedrei de cercetări de zăcăminte. La cursuri predăm numai noutățile din știința respectivă și facem unele precizări pe care studentul nu le găsește în literatura de specialitate. Seminariile și lucrările practice se pregătesc pe baza unui plan pe care fiecare student îl primește înainte. Aceasta îl obligă să se prezinte bine pregătit. Cel care nu o face este invitat de asistent să părăsească seminarul cu obligația de a se prezenta la seminarul altor grupe. O formă deosebită de sistematizare a cunoștințelor de specialitate este „adunarea pe teren". Față în față cu natura, cu realitatea pămîntului, studenții adună date pe care seara le vor analiza în prezența conducătorului grupului. Ziua de activitate începe la răsărit și sfîrșește la apusul soarelui, uneori — cu o mică distracție".

In genere, profesorii și studenții sînt apropiați și prin sentimentul comun de camaraderie profesională. „Sărbătoarea trilovitului" reunește laolaltă pe studenți și profesori. Cu acest prilej cei din anii III sînt primiți în breasla meseriei pentru care se pregătesc. Cavalerul breslei este ales dintre cadrele didactice. Studenții pregătesc un program artistic din care nu lipsesc glumele la adresa profesorilor. Dar, ținînd măsura bunului simț și a umorului inteligent, ele nu supără pe nimeni. Profesorii vin uneori și la clubul institutului. Acesta este amenajat în trei încăperi ale unui fost adăpost din timpul războiului. O mobilă simplă, cîteva lumînări înecate în propria lor ceară, două-trei tuburi fluorescente mascate între o scîndură aproape negeluită și un fond de sac, o plasă pescărească, care unește aerian doi pereți, toate îmbinate cu mult gust, creează chiar și în acest subsol o atmosferă plăcută, căutată de mulți studenți, mai ales sîmbăta și duminica seară „Frescele" cele mai apreciate de ei sînt semnăturile unor notabilități ale orașului și institutului, care lasă să se întrevadă predilecția studenților pentru șarja prietenească. Ea se anunță astfel la barul clubului, dar devine aproape incisivă în modul în care sînt amenajate celelalte încăperi ale clubului. Cum te afli însă într-un loc de distracție încerci să traduci totul pe motivul vesel al melodiei ce răzbate din sala alăturată, unde cîteva perechi dansează. Oricum, atmosfera aici este mai studențească decît în berăria unde, după mai multe pahare cu tradiționala băutură, viitorii ingineri încearcă zadarnic să închege programul artistic ce și-l propun pentru sărbătoarea intrării în breaslă. Dar pînă atunci au mai rămas 2—3 luni...

Primii ani sînt deci ani de selecție, iar absolvenții se vor împlini la sînul mamei industrii, în preajma furnalelor sau a galeriilor cu avuții ale subsolului cehoslovac.

Cît despre experiențele pe care cadrele didactice și studenții din Cehoslovacia le încearcă în îmbunătățirea sistemului de învățămînt în toate compartimentele sale, cu alt prilej.

Georgeta RUȚA

AGENDA HEBDOMADAR

AGENDA HEBDOMADAR

● Marți 17 ianuarie 1967 a părăsit Capitala delegația Uniunii Generale a Studenților din Tunisia (U.G.E.T.), condusă de BARBOURA HABIB ES SALEM, care, la invitația U.A.S.R., a făcut o vizită în țara noastră. La aeroportul Băneasa, delegația a fost condusă de ROMULUS BENA, șeful Comisiei internaționale a U.A.S.R., și de activiști ai C.E. al U.A.S.R. (într-un număr viitor vom publica interviul acordat redacției noastre de membrii delegației).

● Continuînd șirul acțiunilor de protest ale studenților împotriva războiului agresiv al S.U.A. în Vietnam, recent au avut loc noi manifestații la Universitatea Berkeley din California. De asemenea, în Canada, peste 300 de profesori și studenți de la Universitatea din Toronto au semnat o petiție prin care cer guvernului să se pronunțe fără echivoc pentru încetarea imediată și necondiționată a bombardamentelor asupra Vietnamului și pentru retragerea forțelor americane din această regiune.

● În India, în orașul Patna din statul Bihar, a avut loc o demonstrație la care au luat parte numeroși studenți, protestînd împotriva politicii guvernului. În urma ciocnirilor violente cu poliția, 9 demonstranți au fost omorîți, iar peste 50 răniți. Demonstrațiile și grevele studenților indieni continuă.

ÎNTÎLNIRI FRUCTUOASE

La hotelul „Lido", unde au locuit în timpul vizitei făcute în țara noastră, i-am întîlnit pe: THOMAS Mc NALLY, vicepreședinte al Uniunii Naționale a Studenților din Anglia, Țara Galilor și Irlanda de Nord (N.U.S.E.W.N.I.), pe GEORGE FOULKES, președintele Uniunii Studenților Scoțieni (S.U.S.), și pe G. MAN, șeful departamentului de turism al N.U.S.E.W.N.I. La începutul convorbirii noastre i-am rugat să împărtășească cititorilor cîteva din părerile lor despre dezvoltarea legăturilor bilaterale dintre studenții țărilor noastre.

George Foulkes: Cu satisfacție ne putem referi la tradiționalele legături dintre organizațiile studențești din Marea Britanie și România. Am avut bucuria de a efectua schimburi de delegații oficiale și de grupuri turistice studențești, de a ne întîlni la congresele organizațiilor internaționale studențești, la conferința organizațiilor studențești din Europa sau la cea de turism universitar. Toate aceste acțiuni sînt o mărturie a politicii de cooperare în mișcarea studențească internațională pe care organizațiile noastre o promovează efectiv și ele adaugă noi argumente în sprijinul ideii că această cooperare este nu numai **necesară**, ci și **posibilă**.

Thomas Mc Nally: Ca vicepreședinte al N.U.S.E.W.N.I. răspunzînd de problemele relațiilor internaționale, pot confirma pe deplin cele de mai sus. Doresc să adaug că noi apreciem legăturile noastre reciproce ca fiind printre cele mai fructuoase ce le avem în ultimii ani. Vizita ce-o încheiem acum — și de care sîntem extrem de mulțumiți — n-a făcut decît să confirme această convingere și să ne întărească încrederea că legăturile noastre vor continua să se înmulțească și să se dezvolte.

Am abordat în continuarea convorbirii noastre unele aspecte ale însemnătății colaborării studențești intereuropene.

George Foulkes: Situația Europei o consider semnificativă pentru cea din întreaga lume. De aceea, dacă poate fi obținută o oarecare îmbunătățire a climatului prin amplificarea cooperării studenților din zona respectivă, cred că aceasta e de dorit și ca un exemplu pe plan mondial. Întîlnirile la nivel european și legăturile bilaterale trebuie să urmărească tocmai acest scop.

Thomas Mc. Nally: Doresc să subliniez în acest sens justețea ideii susținute în cadrul convorbirilor noastre de președintele U.A.S.R., **Mircea Angelescu**, și anume că pentru o rodnică cooperare e bine să ne concentrăm asupra problemelor în care punctele noastre de vedere sînt apropiate sau chiar comune. Am și obținut pe această cale realizări efective.

În cele din urmă discuția se oprește la impresiile oaspeților despre România și studenții ei.

Thomas Mc Nally: Am cunoscut țara dumneavoastră înainte de venirea noastră aici, prin intermediul părerilor cu adevărat entuziaste ale studenților britanici-turiști în România. Dacă aș utiliza elementele esențiale ale descrierilor făcute de ei țării dumneavoastră — frumusețea peisajului natural, dinamismul dezvoltării economice, ospitalitatea și vioiciunea poporului — aș ajunge și la propriile mele constatări, nu mai puțin entuziaste, ce le am acum, la capătul zilelor petrecute în România. Călătoriile făcute în diferite țări mi-au sădit convingerea că între psihologia oamenilor și mediul în care ei trăiesc există o strînsă dependență: bucuria pe care am constatat-o pretutindeni în țara dumneavoastră, căldura, sociabilitatea oamenilor exprimă fără îndoială o realitate socială în plină înflorire.

George Foulkes: În ce privește dezvoltarea învățămîntului universitar, consider remarcabile, pe lîngă creșterea numărului de studenți în condițiile asigurării condițiilor de studiu și viață necesare, structura pe specializări, selecția la admitere și modul de repartizare a absolvenților.

Thomas Mc Nally: Mai ales că în Marea Britanie, o dată cu dezvoltarea institutelor tehnice și pedagogice, ne-am lovit de probleme dificile legate de supraaglomerarea spațiului de școlarizare, lipsa de cămine, insuficienta dotare a laboratoarelor etc. Cît privește concluziile vizitei noastre în România — ne-au impresionat de asemenea largile posibilități de care dispun studenții dumneavoastră pentru o viață culturală multilaterală. Cu atît mai mult cu cît și în acest domeniu organizațiile noastre au multe preocupări comune.

Atingînd și numeroase alte aspecte ale preocupărilor actuale ale N.U.S.E.W.N.I. și S.U.S., întîlnirea cu conducătorii delegațiilor ce ne-au vizitat țara s-a încheiat prin sublinierea într-un deplin consens a relațiilor rodnice dintre studenții britanici și cei români, dintre organizațiile noastre și a dorinței ca acestea să se dezvolte mer[illegible] î[illegible] viitor

Miron FLORIAN